

Voorzitter,

“Wat verwacht jij van een relatie?” vraagt het meisje. “Dat het gezellig is en dat je elkaar vrij laat” is het antwoord. “Nou snap ik waarom we gematcht zijn”, zegt het meisje. “Dat vind ik namelijk ook.” En op de vraag of ze elkaar nog eens willen ontmoeten, antwoordt ze bevestigend. Dat moet goed komen, toch? Op de aftiteling is te zien dat de basis toch wat te smal is geweest om een verantwoorde keuze te maken. De deskundigen zaten er naast...

Voorzitter, coalitievorming is geen First Dates. Maar een noodzaak om van te voren goed na te denken over een stabiele coalitie is toch zeker wel een vereiste. Het begon zo goed. Met oprechte voornemens. Er waren zelfs raadsfracties die net als de ChristenUnie wel iets zagen in een raadsakkoord. Toen kwam het geheim van Ogterop. De deskundigen hadden een match gemaakt, maar in het debat bleek dat de drie uitverkoren partijen geen idee hadden waarop ze waren gematcht. Blindelings liepen Sterk Meppel, VVD en D66 achter een onnavolgbaar advies aan, in de angst een blauwtje te lopen. En toen ging de deur dicht, afspraken over een andere bestuursstijl ten spijt.

We kregen formatie-updates hoe gezellig het was en hoe goed de formerende partijen het met elkaar konden vinden. Helaas bleef de inhoud uit. Toen hebben de niet-formerende partijen zélf maar een handreiking gedaan. Dat leidde in chronologische volgorde tot: 1. een coalitieakkoord, 2. een bericht in de krant dat de handreiking werd omarmd en 3. – ongeveer een uur voor de presentatie van het coalitieakkoord – een telefoontje van de fractievoorzitter van Sterk Meppel aan de niet-meepraters. Hij deelde mee dat er een akkoord bereikt was. De boodschap was dat de niet-meepraters vast blij zouden zijn met dat akkoord, omdat er ook iets van hun gading in het akkoord staat. Tot zover de andere bestuursstijl.

Meppel krijgt een lokaal-liberale coalitie. De liberale stroming gaat uit van de ontplooiing van het individu. Zelfbeschikking en eigen keuzevrijheid. De lokale partijen leggen veelal de nadruk op het veilig stellen van de belangen van de eigen inwoners. De socialistische stroming en de confessionele stroming die meer uitgaan van de rol van de gemeenschap zitten niet in de coalitie. Ondanks de roep om een brede samenstelling, blijken we nu de meest eenzijdige samenstelling te krijgen sinds tientallen jaren.

In het coalitieakkoord staan de grote opgaven benoemd. Het is typerend voor een coalitie met specifiek deze partijen dat deze opgaven worden aangeduid als ‘veranderingen in de maatschappij’. Klimaat, water, biodiversiteit, financiële onzekerheden, grondstoffenschaarste, onzekerheden over vrijheid en veiligheid, vluchtelingenstromen, woningtekort en afstand tussen inwoner en politiek. Maar ook onder andere: het gebrek aan sociale samenhang, eenzaamheid en een ongezonde leefstijl. Het akkoord benoemt dan dat “deze ontwikkelingen natuurlijk ook voor Meppel gelden en dat we daar richting aan willen geven.” Voorzitter, dat zijn geen onderwerpen die ons zijn overkomen en waarmee we slechts hebben te dealen. Nee, dat zijn gevolgen van ideologische politieke keuzes die de afgelopen jaren, ook plaatselijk, gemaakt zijn. Dat zijn veelal onderwerpen die zijn oorsprong vinden in het honoreren van individuen en collectieve groepen, die hun eigen welvaart en rust het meest belangrijk vinden.

Het is op zich mooi dat de drie partijen ook in Meppel erkennen dat dit de issues voor de komende tijd zijn. Maar uit de beschrijving van de aanpak blijkt de visie dat inwoners zo weinig mogelijk last moeten hebben van het oplossen van de genoemde problemen.

Neem bijvoorbeeld de energietransitie. U wekt de indruk dat vermindering van energie en woningisolatie een groot deel van de oplossing is en dat we met zon op daken ook al een heel eind komen. Typend voor de genoemde benadering en de communicatie naar de inwoners toe is dat u schrijft dat windmolens 'waarschijnlijk onvermijdelijk zijn'. Waar baseert u deze aannames op? Heeft u wel in de gaten dat de afspraak landelijk is dat in 2030 1/3 van de energie hernieuwbaar moet zijn en dat Meppel daar dus nog hard aan moet trekken? Het is ook de taak van de overheid om de inwoners van de urgentie op een aantal punten te doordringen. Op deze manier neem je ten diepste de inwoners niet serieus.

We komen het ook tegen bij het financiële deel van het akkoord. U gaat uit van een financieel kader waarin u bekostiging vanuit het rijk voor o.a. jeugdzorg volledig gelijk wilt laten vallen met de uitgaven. Ook wordt aangegeven dat verhoging van de OZB last resort is. Dus: écht de laatste optie. Ook hiermee is het urgentiegevoel van de inwoner niet erg geprikkeld. Terwijl in het akkoord de financiële situatie ten aanzien van reserves en schulden alarmerend is.

Voorzitter, het is dus een door en door lokaal-liberaal akkoord. Het is ons nu wel pijnlijk duidelijk waarom de andere fracties met andere overtuigingen even niet welkom waren voordat dit akkoord was vastgesteld.

Toch zal het meer dan noodzakelijk zijn om ook andere politieke stromingen vanuit hun visie op overheid en samenleving op een goede manier te betrekken bij het oplossen van de problemen. De niet meepratende partijen hebben allemaal hun wortels in de sociaaldemocratie dan wel de christendemocratie. Deze partijen gaan uit van gemeenschapsdenken. Dus niet: hoe zorgen we dat de inwoners zo weinig mogelijk last hebben van wat er moet gebeuren om de problemen op te lossen, maar: wat kunnen we voor elkaar betekenen om de samenleving hier, de samenleving elders in de wereld en de samenleving van onze kinderen zo goed mogelijk vorm te geven.

Als ChristenUnie reiken wij de coalitiepartijen graag de hand om de komende tijd aan die samenlevingen te werken. Dat is dus wat anders dan dat we op een aantal punten mee mogen praten om meerderheden te halen die de coalitie onderling niet weet te bewerkstelligen. Wij kijken met belangstelling uit naar de handreiking vanuit de coalitie, die tot op heden wel is uitgesproken, maar nog niet is uitgestoken.

Onze fractie weet zich altijd weer bemoedigd en gesterkt door de zegen van onze goede God. Dat willen we graag delen en daarom wensen wij de collegeleden wethouder De Vries, wethouder van Ulzen, wethouder Bos en ook burgemeester Korteland, Gods zegen toe.